

Non-governmental Organization
International Center of Scientific Research

PROCEEDINGS OF THE
IX INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

THEORY AND
PRACTICE OF
MODERN SCIENCE

28.03.2025

KRAKÓW
REPUBLIC OF POLAND

 SCIENTIA
COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

UDC 082:001
T 44

 <https://doi.org/10.36074/scientia-28.03.2025>

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Babych Yu.

Responsible designer: Bondarenko I.

T 44 **Theory and practice of modern science:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IX International Scientific and Theoretical Conference, March 28, 2025. Kraków, Republic of Poland: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-779-1 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-28.03.2025

Papers of participants of the IX International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Theory and practice of modern science», held on March 28, 2025 in Kraków are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 120 dated January 6th, 2025).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2025

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2025

© NGO International Center of Scientific Research, 2025

ISBN 979-8-88955-779-1

Сахневич Інна Андріївна

канд. пед. наук, доцент кафедри іноземної філології та бізнес-комунікацій
ЗВО «Університет Короля Данила», Україна

ФІЛОЛОГ У ДОБУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: МЕДІАОСВІТА ЯК НЕОБХІДНА КОМПЕТЕНЦІЯ (НА ПРИКЛАДІ ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»)

Спочатку Епідемія Covid-19, а потім – війна росії проти України на тлі надшвидкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в світі зумовили важливість підготовки як дорослих, так і дітей до безпечної взаємодії з веб-технологіями, інтернетом «розумних речей», штучним інтелектом, а також медіатехнологіями (соціальними платформами, телебаченням, пресою, радіо тощо). Значний вплив медіа на усі верстви населення позначився перш за все втратою навичок якісної комунікації у молоді. Поширення неформальної та дистанційної освіти, відсутність належної соціалізації в умовах війни в Україні, недостатня увага з боку батьків до виховання молоді сприяють недосконалому захисту від шкідливого медіаконтенту, який активно паразитує на тлі неякісної, а відтак і шкідливої медіапродукції, ворожої пропаганди та агресії, поширення низькоморальних норм та відсутності етичних цінностей. Молоде покоління виявилось невідповідним до інформаційної війни, яку провадить росія проти України. Відтак одним з головних завдань викладача є виховання медіаобізнаної молоді як результат упровадження медіаосвіти, яка є «не тільки шляхом до ефективності діяльності людини в системі трудових відносин, але й способом залишатися самим собою, цілісною особистістю, здатною до самовираження і людяності» [1, с. 78]. У цьому контексті саме викладач у співпраці з батьками здатний виконати традиційні завдання медіаосвіти, які полягають у «запобіганні вразливості людини до медіаманіпуляцій і медіанасильства, втечі від реальності, у профілактиці поширення медіазалежностей». Сучасна медіаосвіта, враховуючи оновлену стратегію ЮНЕСКО, поєднує такі поняття, як «медіаграмотність» та «інформаційна грамотність» у спільний термін МІЛ (media and informational literacy) – «медіаінформаційна грамотність» (МІГ), який передбачає формування таких знань, умінь і навичок, які необхідні сьогодні для роботи з будь-якими інформаційними засобами, джерелами інформації або інформаційними технологіями. МІГ також визнає провідну

роль медіазасобів в усіх сферах життя, що означає важливість формування критичного мислення у роботі з медіазасобами.

Упровадження медіаосвіти у навчальний процес університету може відбуватись як у вигляді навчальної дисципліни, тренінг-курсу, пропедевтичного семінару, бінарних занять, так і окремого навчального модулю або складового компоненту навчального силабусу. До прикладу, в ЗВО «Університет Короля Данила» для студентів спеціальності «Філологія» запропоновано навчальний курс з медіаосвіти та медіакультури як вибірккову дисципліну. Серед основних завдань курсу – формування загальних медіаосвітніх навичок студентів-майбутніх філологів; підвищення їхнього рівня медіаобізнаності в умовах інформаційної війни; набуття практичного досвіду критичного мислення, в т.ч. у процесі перекладу текстових повідомлень різного спрямування; формування здатності студентів поділитися отриманими знаннями з членами родини, друзями, дорослими та дітьми за умови, якщо студенти практикують свої професійні навички у якості репетиторів, класних керівників або вчителів іноземної мови. Велика кількість іншомовних запозичень у сфері медіаосвіти дозволяє також студентам набути навичок адекватного перекладу термінологічного апарату. Основні теми навчальної дисципліни з медіаосвіти охоплюють:

- основний понятійний апарат медіаосвіти;
- відомих історичних постатей у галузі медіаосвіти;
- історичний екскурс у розвиток медіаосвіти в світі та в Україні;
- критичне мислення та інформацію: критерії для визначення правдивості та точності медіаінформації;
- основні проблеми медіаосвіти сьогодення (на прикладі України);
- соціальні мережі: їхні види, принципи роботи, способи боротьби з фейками, основні шляхи паразитування або маніпулювання.

Особливістю запропонованого навчального курсу є те, що студенти навчаються свідомо та правильно використовувати інформацію соціальних мереж з освітньою метою, наприклад, практикуючи навички перекладу текстових повідомлень різних стилів та реєстрів, добираючи навчальні матеріали для підготовки проєктів, есе, тез конференцій тощо. Ще однією з важливих особливостей курсу з медіаосвіти є те, що студенти мають змогу проаналізувати відкриту багатомовна вікі-енциклопедію, її англomовний та україномовний проєкти, де будь-який користувач може редагувати існуючі статті і додавати власні. На основі інформації щодо алгоритму роботи вікіпедії, відстеження недостовірної інформації та основних принципів медіаманіпуляцій у вікіпедії студенти навчаються розрізняти інформаційні

джерела, а відтак приймати рішення щодо доцільності їхнього використання у вирішенні дослідницьких завдань, до прикладу, у галузі перекладознавства або філології.

Усі теми навчального курсу висвітлюються з великою кількістю різноманітних практичних завдань, фото, відео та навіть аудіо матеріалів, що робить курс максимально пізнавальним, сучасним та візуально привабливим. Серед основних джерел інформації – ютуб канал «Як не стати овочем» Оксани Мороз – авторки та ведучої радіо й телепрограм з інформаційної гігієни, засновниці волонтерської ініціативи «Як не стати овочем» [2]; АУГ – Академія української преси – «...незалежна організація, яка інспірує ключові ініціативи в сфері медіаосвіти..., сприяє поширенню медіаграмотності та європейських стандартів журналістики, якісно інформуючи суспільство за допомогою досліджень, навчання та публікацій фахових видань, ...сприяє поінформованому та критичному споживанню медіа українським суспільством» [3]; Stopfake.org. – проєкт з перевірки фактів створений з метою спростування російської пропаганди та дезінформації [4]; ГО «Детектор медіа» – багатофункціональна платформа, серед основних завдань якої – «підвищення медіаграмотності українського суспільства та протидія дезінформації й пропаганді» [5].

Зустрічі з носіями англійської мови на бінарних заняттях з медіаосвіти свідчать, що навчальний курс з медіаосвіти – це потреба сучасного суспільства. Саме завдяки медіаосвіті через призму медіазасобів формується світогляд і ціннісно-сміслові орієнтири сучасного молодого покоління, його поведінка в суспільстві і стиль життя. На важливості медіаосвіти наголошує й відома дослідниця медіаосвіти в Україні **Любов Найдьонова**: «Здорове ставлення до інформації зараз є ресурсом нашої національної безпеки. Медіаосвіта на часі» [6]. **На її думку, серед головних трендів наступних років** – цифрова медіаграмотність населення України, «...збереження здоров'я і патріотизм, необхідний для руху до перемоги» [6].

Таким чином, досвід упровадження навчального курсу з медіаосвіти у професійну підготовку майбутніх філологів ЗВО є позитивним і таким, який відповідає сучасним вимогам суспільства щодо гуманізації сучасної освіти на основі підвищення інтелектуального, культурного, духовного і морального рівнів розвитку майбутніх фахівців-філологів.

Список використаних джерел:

1. Марків О. Т., Зарівна О. Т. Медіаосвіта – ефективний механізм соціально-психологічного оздоровлення суспільства. *New impetus for the advancement of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and US countries: research materials*. Publishing House “Baltija Publishing”, pg. 70-85.

2. Мороз О. Як не стати овочем: ютуб-канал. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCNU9B5R12muF-K8zyPh2-IA> (дата звернення: 18.03.2025).
3. Академія української преси: веб-сайт. URL: <https://www.aup.com.ua/pro-aup/misija/> (дата звернення: 19.03.2025).
4. «Stopfake»: веб-сайт. URL: https://www.facebook.com/stopfakeukraine/about_details/ (дата звернення: 20.03.2025).
5. ГО «Детектор медіа»: веб-сайт. URL: <https://www.aup.com.ua/pro-aup/misija/> (дата звернення: 19.03.2025).
6. Поліковська Ю., Склярєвська Г. Медіаграмотність на часі. Головні тренди в медіаосвіті 2023 та прогнози на 2024. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/33873/2023-12-30-mediagramotnist-na-chasi-golovni-trendy-v-mediaosviti-2023-ta-prognozy-na-2024-y/> (дата звернення: 19.03.2025).